

'Oeps, mijn kinderen zijn de baas!'

Een strenge moeder zijn, dat lijkt redacteur Monique Heijst verschrikkelijk. Maar betekent dit dan dat alle remmen los mogen bij haar zoons Theun, Wiecher, en 'directeur' Maas?

Nadat ik met veel moeite Maas in zijn autostoel heb gekregen en de oudste twee ervan heb overtuigd dat ze écht hun gordel moeten vastmaken, rijden we eindelijk de straat uit. Pff, even een half uur rustig in de auto zitten. Zonder discussie over: belspelletjes op televisie (Theun van zeven is zó blij als hij het antwoord weet, dat hij zich ongans belt), je boterham opeten inclusief korsten (Wiecher, vijf) of al dan niet opgetild worden (Maas, drie). Maar al snel hoor ik achterin wat gekibbel. De heren zijn het er niet over eens wie bij ons thuis de baas is. En nee, de discussie is niet of papa of mama de scepter zwaait, maar wie van de kleine bazen...

Eigenlijk moet ik er wel om lachen. Sterker nog: ik ben stiekem best trots. Want een bazige moeder is het laatste wat ik wil zijn. Met mij kunnen ze alle kanten uit, al vanaf hun geboorte. Ze bepaalden zelf wanneer ze wilden drinken – ook als dat op regeldagen twaalf keer was en ik dus de halve dag met ontbloot bovenlijf rondliep. En ik kon eigenlijk nooit iets plannen, want ik wilde hun onvoorspelbare slaaplannen vooral niet in de war schoppen. Maar de discussie op de achterbank zet me toch aan het denken: is de balans niet een beetje doorgeslagen?

Niet cool, mam

Zo heeft Maas een uitgesproken kledingkeuze. Althans: hij bepaalt graag zélf wat hij aantrekt en zijn smaak wisselt dagelijks. Als ik snel iets voor hem uit de kast ruk – 's ochtends hebben we nou eenmaal niet alle tijd van de wereld – is het 'niet cool' of gewoon 'stom'. Pak ik snel iets anders, is het wéér niet goed. 'Ik wil zélluf kiezen!' Ik til hem op voor zijn kast. 'Meneer de directeur' (zoals we hem thuis noemen) heeft natuurlijk géén haast. Uiteindelijk kiest hij een te klein trainings-

Streef ik naar een *vrije opvoeding*,
ben ik gewoon *gemakzuchtig*, of wil ik
te graag een leuke moeder zijn?



jackje (waarom ligt dat daar nog?) met een veel te dikke broek. Ik zwicht. Theun roept vanuit de gang al: 'Mama, gaat-ie met Maas?' Ik voel me betrap; dit loopt uit de hand!

Typisch spitsuurgezin

Ik moet toch echt grenzen gaan stellen en bel Ofkje Teekens voor hulp. Ze heeft een bureau dat ouders begeleidt als zij tegen opvoedkundige problemen aan lopen. 'De situaties die je beschrijft, zijn heel herkenbaar,' vertelt ze. 'Ze komen in veel jonge 'spitsuurgezinnen' voor en soms ligt het niet eens echt aan de opvoedkunst van de ouders. Vaak ontstaat dit soort situaties als beide ouders een baan hebben, moe zijn en dan maar snel toegeven. Begrijpelijk, maar bij jonge kinderen moet je heel consequent zijn. Doe je dat niet, dan krijgen ze steeds meer hun zin en worden ze uiteindelijk de baas in huis.'

Duidelijk. Maar nu de oplossing. Ofkje: 'Creëer een kader waarbinnen je kinderen kunnen kiezen. Ze mogen best de baas spelen in hun eigen wereld, maar moeten ook leren omgaan met verantwoordelijkheid en keuzevrijheid. De eindregie moet bij jullie liggen. Neem het aankleden van Maas. In plaats van 's ochtends in alle haast kleren uit te kiezen – waardoor je misschien sneller toegeeft dan je zou willen – kun je dit beter de avond ervoor doen. Maas mag dan uit twee dingen kiezen. En ga vooral niet in op een verzoek om een derde kledingstuk.'

Klinkt logisch, maar ik kan me niet voorstellen dat het zo simpel is. Toch maar eens uitproberen: nog diezelfde avond kies ik twee setjes kleding en houd hem deze rustig voor. Alsof het heel normaal is, kiest hij direct en trekt hij zijn keuze de volgende ochtend zonder morren aan. Dit móet toeval zijn. De dag erop laat ik het mijn man Reinoud doen; misschien dat Maas dan toch probeert de situatie naar zijn hand te zetten. Maar nee. Ik verkeer in een euforische stemming: het ochtendritueel ziet er ineens een stuk relaxter uit!

Clotsende oksels

Maar er zijn nog wel wat meer 'verbeterpunten'. Zo maakt Maas er een sport van om niet meer zelf te willen lopen zodra we bij de school van Wiecher en Theun aankomen. Let wel: om Wiechers klas te bereiken, moet je eerst vier trappen op. Elke ochtend kom ik dus met Maas in mijn armen en klotsende oksels boven.

Ik neem de proef op de som en zet hem halverwege de beklimming neer. 'Maas, ik heb pijn in mijn rug, dus je gaat even zelf lopen.' Hij kijkt me verontwaardigd aan. 'Maar je bent pas nog bij de dokter geweest!' Voor een moedervlek ja, bijdehandje. Ik moet nu doorzetten. Hij weigert uiteraard verder te lopen en ik besluit Wiecher maar vast naar zijn klas te brengen. >



Ik verwacht een enorme krijspartij – misschien ben ik dáár gewoon bang voor? – maar het blijft bij een woedende blik en twee over elkaar geslagen armen. Valt mee. Ik heb dit keer de langste adem en hij komt zowaar na tien minuten zélf de trap op.

De volgende ochtend maakt mijn vader hetzelfde rondje langs school. Ik vraag hem hoe hij dat aanpakt met Maas. Maar Maas blijkt mijn vader niet eens te vragen hem te tillen... Ofkje zegt dat het vooral een kwestie van volhouden is om hem zover te krijgen dat hij de trappen zelf beklimt. 'Probeer hem over te halen door hem erop te wijzen dat op deze school alleen 'grote jongens die zelf lopen' mogen komen. Ga desnoods de confrontatie aan, maar blijf consequent. Hoe langer je het volhoudt, des te minder kans dat hij blijft proberen om jou over te halen hem dan toch maar te tillen.'

Wel lastig, want gisteren wilde hij in het park ineens juist lopen in plaats van achterop zitten. Volgens Ofkje moet ik zo'n moment met beide handen aangrijpen: 'Dat hij juist wil lopen terwijl jij andere plannen hebt, geeft aan dat Maas kennelijk gewend is om de gang van zaken te bepalen. Prijs hem voor het zelf lopen, maar zeg dat hij bij de volgende dikke boom weer achterop gaat zitten. Wil hij later toch weer een keer getild worden, dan kun je hem eraan herinneren dat hij in het park zo'n grote jongen was.'

Ik begin er eigenlijk wel lol in te krijgen, al deze testjes met onze directeur ('Ik ben geen directeur, ik ben een kapitein'). Maar ik ga ook anders naar mezelf kijken. Streef ik naar een vrije opvoeding, ben ik gewoon gemakzuchtig en geef ik hen te makkelijk hun zin, of wil ik te graag een leuke moeder zijn?

Zwichten is menselijk

Bij het naar bed brengen zijn er ook bepaalde gewoontes ingeslopen. Zo ben ik de uitverkorene om de tanden van Maas te poetsen en hem in te stoppen. Maar dan moet ik wel mijn hoofd op de bedrand leggen tijdens het zingen van een liedje, 'want dat doet papa ook zo'. Eerlijk gezegd vind ik het heerlijk dat hij speciaal iets met mij wil doen, maar ik realiseer me ook dat Maas misschien andere beweegredenen heeft voor deze quality time met zijn moeder.

We gooien het ritueel om. Reinoud poetst zijn tanden en brengt hem naar bed. Nadat hij het eerst op een schreeuwen zet, krijgt hij algauw door dat dit niets verandert en legt hij zich erbij neer. Zo makkelijk gaat 't dus. Ik stop Theun en Wiecher in en loop langs zijn kamer. 'Komt mama me nog een zoen geven?', hoor ik hem Reinoud vragen. Mijn hart breekt en ik zwicht. Ik realiseer me direct dat ik fout zit. Maar ik mag mijn zoon toch wel een zoen geven als ik daar zin in heb? Dom: ik krijg weer allemaal bevelen voor liedjes en voorleesboekjes...

'Probeer het naar bed brengen een tijd om en om te doen, zonder dat de ander in de buurt is. Zodra Maas aan dat ritme gewend is, zal hij niet zo snel meer met aanvullende wensen komen. En een zoen voor het slapen gaan hoort er natuurlijk

Ik moet nu *doorzetten*. Misschien ben ik gewoon bang voor een *krijspartij*

bij, maar doe dat dan vóórdat Reinoud hem naar bed brengt,' geeft Ofkje nog mee. 'Dat je een keer zwicht is menselijk, dat begrijpen kinderen ook. Maar doe het niet te vaak, want dan maken ze er misbruik van en kun je opnieuw beginnen.'

De touwtjes in handen

Ofkje heeft mijn ogen geopend, maar Maas zelf ook. Ik heb een rol in hoe de dingen gaan. En die rol is niet altijd even constructief geweest. Door de touwtjes wat meer in handen te nemen, ben ik heus niet meteen een bazige, strenge moeder. En zoals Ofkje zegt: 'Probeer vooral jezelf te zijn en ga gerust af op je intuïtie als moeder – die heb je niet voor niets. En hou bepaalde vuistregels in je achterhoofd. Wees consequent, maar liefst met een beetje humor. Met een grap op z'n tijd zet je de situatie vaak sneller naar je hand dan door de confrontatie te zoeken.' Humor, dat spreekt me wel aan. En iets consequenter zijn is misschien geen overbodige luxe. Voeg daar een onszje moederinstinct aan toe en volgens mij kom ik dan aardig uit. ■

Persoonlijk advies

- Kijk voor meer informatie over het bureau van Ofkje Teekens op www.opvoedkunst.nl.
- Heb jij een opvoedvraag en wil je graag direct advies? Bel dan met de pedagogen van de *OvN-advieslijn*: 0900-2040833 (€ 0,20 p.m., ma 12-15 uur, di-wo-do 9-12 uur en wo 20-22 uur).